

GUILS

ETIM. És el fem. del NP *Guillem*, germ. WILLIHELM (Förstemann, 1601). J. F. C.

GUILS

1) GUILS de *Cerdanya*, municipi que s'estén des de Puigpedrós fins al riu Aravó (amb l'estany de *Guils*, que ja pertany a Ger).

PRON. MOD.: *gils*, a Puigcerdà, Casacuberta (c. 1920); Coromines 1926 etc.

DOC. ANT. 944: «in com. Cerdana in villa q. d. *Higuiles*» (Cart. d'Elna, f° 168; Colle. Moreau VII, 41); 983: in *Egils* (Serra, *Pinós i Mat.* III, 90); 1011: *Eguils* (*MarcaH.*, 985); 1040: *Eguils* (ibid., 1070); 1163: *Enuils* (ibid., 1335); 1175: *Petri de Aguils* (Cart. Poblet, 190); c. 1182: *villa Guils* (BABL VII, 164); 1359: *Eguils* (CoDoACA XII, 88).

2) GUILS del *Cantó*, municipi de l'Alt Urgell, situat al vessant E. del coll del Cantó. El riu de *Guils* drena el terme. És afluent, per l'esquerra, del riu de Castellàs.

PRON. MOD.: *gílz del kantó*, a Organyà, Casacuberta (c. 1920).

DOC. ANT. *Eguils* (és la forma que apareix consistentment en l'*Spill de Castellbò*, cf. f° 5r).

ETIM. Del llatí EQUILES 'estables de cavalls' (Meyer-Lübke, *Noms de lloc d'Urg.*, BDC XI, 17). J. F. C.

Guim, V. *Sant Guim*

La GUIMA

Partida del terme de la Figuera de Falset (XIII, 75. 18).

ETIM. Potser del ll. vg. QUIMA 'branca', que sembla ser el radical del dialectal *quimal* 'cada una de les branques principals que parteixen d'una mateixa soca' usual al Pallars Jussà i la Noguera; *quima* 'branca d'arbre' és mot dialectal de la Montaña castellana (DECAT VI, 956b6-16). J. F. C.

GUIMBAS

Torrent de *Guimbàs* o de Santa Eugènia, afluent per l'esquerra del Llobregat, en el terme de Berga (CATORAS, *Pir. Cat.*, Berg., 28).

ETIM. < *Gui(lle)m Bas*. *Guim* forma contracta del nom de persona. J. F. C.

GUIMERA

Poble entre Segarra i Urgell, prop de la Conca de Barberà.

PRON. POP.: *gimerà*, oït a Belltall, Casac. 1920; id. a Cabanabona, 1931 (Ll. 21, p. 201); id. recordo

de les enqs. de 1956, a Montornès, Mas de Bondia i Verdú (xv, ape., pp. 7-12); *gentilici*: *gimeranèns*, a Belltall. Dites tòpiques, recollides per Mn. Xavier Plassa de Prades, 1920: al poble li diuen «el nou de ⁵ copes» i als veïns «*gambairots*»; les cobles que els canten es refereix a una disputa sobre els termes, relativa a una ermita limítrofa: «*Gambairots* de Guimerà, / ja podeu alçà bandera, / perquè els coixos de Verdú / volen prendre-us *La Bovera*» (cf. aquest article).

MENCIONS ANT. Mj. S. XI, poc abans de 1058, el comte Ramon Berenguer el Vell i Almodis donen unes terres a la Serra de Forès amb el pla de fer-hi un castell: «usque ad *ipso Talad de Barberà*; circumeunt --- parte sept. in termino castri *Gimeranis* usque ad ipso podio --- et sic revertitur in valle *Alphedi*» (Font Rius, *C. d. p.*, § 20, I, 38.13f.; cf. vol. I, 701-2; i ací, art. *Alfeu*; amb eds. parcials, o de font més tardana, en Balari, *Orig.*; *Li. Feud. Mai.* I, 277; i Udina, *Li. Bl. Stes. Creus*, doc. § 9. Més comentari de Font, pp. 39 i 749; 1077: *Guimaran* --- *Guimeran* (BABL II, 110, 111); 1154: *Gimerà* (Kehr, *Papsturk.*, p. 338); 1194: *Gimerà* (Mas, *NHBna.* XIII, 204); 1359: *Guimerà* (CoDoACA XII, 47).

ETIM. En l'essencial podríem limitarnos a extreure el que vaig dir en el vol. I, 165-166, a propòsit del nom de la vella possessió mallorquina *Guimerà*, del te. de Lluçmajor (S. XVI ---): car tot són variants duplicades ³⁰ d'un mateix NP germànic: la més general *Guimerà*, provinent de la base germànica WIGMERA, -AN, al costat de la qual, a Mallorca, es conservà una forma germànica més arcaica *WIGMERAN; formades una i altra com a compost de les productives arrels germ. ³⁵ WĪGA- i -MARA/MERA.

En el Continent els germànics aviat contragueren la forma WIGAMERA en WIGMERA. Förstemann el registra en variants ja provinents de la contracta, com *Vimaranus*, en la *Historia Compostelana* (col. 1586); però en altres compostos (*Wige-linda*, *Regin-wiga*) en formes més plenes; només a Mallorca es mantingué en la variant gòtica més arcaica (congelada allà en l'aïllament insular i sota la terregada islàmica), la qual ara ja no ens cal comentar més.

⁴⁵ En el Continent trobem pertot la contracta (d'on el nom del poble present); i altres formes, en arcaics testimonis de NPP, que en part el mostren en la forma del nominatiu gòtic WIGMERA, -MARA. *Gimerra*, nom d'un bisbe de Carcassona («Carcassonensi episcopo») en una inscr. de 917, trobada a Palajà (Aude) (*Hist. Lgd.* v, p. 3). Sovint coexistirien en l'ús de la gent romànica la forma provinent del cas subjecte (nomin. germànic) amb la del seu acus.-complement. Així el bisbe de Girona que hom anomena també en formes com *Wimar*, cap a l'any 834, és recordat com *Guimerano* en doc. de 924 (BABL III, 95, 167): dada que acaba de llevar-nos els escrúpols que mantenien Ch. Cipriani (*Noms de personne d'orig. germ.*..., P. 1900, 17 ss.) i Aebischer (*Onom. Cat.*, § 24, p. 35) sobre